

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder

NYE VEIER AS AVD TVEDESTRAND-ARENDAL
Longum Park, Teknologiveien 1
4846 Arendal

Arendal / Kristiansand, 20. oktober 2017

Deres ref.:
Marianne Simonsen Bjørkenes

Vår ref.(bes oppgitt ved svar):
2016/1623
Saksbehandler:
Ildikó Nordensvan

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Nye Veier Kontrollnummer: 2017.021.I.FMAV

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Marianne Simonsen Bjørkenes

Fra Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder:

Ildikó Nordensvan

Andre deltagere fra virksomheten:

Tordis Vandeskog - NV utbyggingsleder
Dag Ødegård - NV disiplinleder tunnel
Trond Olsen - NV disiplinleder vei
Stian Bllindheim - NV prosjekteringsleder
Tomas Ramse - NV HMSK rådgiver
Tanja Erichsen - NV kvalitetet

Andre deltagere fra Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder:

Veronica Skjævestad

Guro Kristiansen - AFA ytre miljø leder
Hans Olav Omnes - AFA ass. prosjektleder
Didrik Heidal Dolva - AFA KS ingeniør
Ivar Stallemo - AFA HMS leder
Pia Kruse - AFA ytre miljø leder
Morten Holter - AFA produksjonsleder

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Nye Veier (Nye Veier) i prosjekt ved utbygging av E18 Arendal Tvedestrand den 10.10.2017. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder avdekket 1 avvik og ga ingen anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- Det er overoverskridelse av grenseverdier for utslipp til vann og mangelfull oppfølging av miljøkontrollprogrammet.

Anmerkninger:

- Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

20. oktober 2017	Ildikó Nordensvan	Veronica Skjævestad
dato	kontrollør	seniorrådgiver
	Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder	

Kopi av rapporten sendes til:

- Arendal kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: NYE VEIER AS AVD TVEDESTRAND-ARENDAL	
Organisasjonsnr.: 917013969	Eies av: 915488099
Bransjenr. (NACE-kode): 42.110 - Bygging av veier og motorveier	

Kontrollert enhet

Navn: Nye Veier	Anleggsnr.: 0906.0224.01
Kommune: Arendal	Fylke: Aust-Agder
Anleggsaktivitet: Midlertidig anleggsvirksomhet	
Tillatelse gitt: 10. oktober 2016	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen inngår i Fylkesmannens aksjon for samferdselsutbygging.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Sedimenter og grunnforurensning
- Prosess og renseutstyr
- Avfall
- Utslipp til luft
- Kjemikalier
- Utslipp til vann

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynstatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Nye Veier plikter snarest å rette opp avviket som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må Nye Veier innen 15. desember 2017 sende en skriftlig redegjørelse og tiltaksplan som viser hvordan avviket er rettet.

Vi ber om at dere sender svarbrevet eller e-post (fmaavpost@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder v/Ildikó Nordensvan.

4. Varsel om pålegg om undersøkelser

Fylkesmannen varsler herved at vi vil pålegge Nye Veier å foreta følgende undersøkelser innen 16. april 2018 (jf. forurensningsloven § 51) :

- Konsekvenser av utslipp i Vennevann

Fylkesmannen forventer at undersøkelsen omfatter overvåking av de mest sensitive kvalitetselementene som f.eks. begroingsalger og klorofyll samt utføre målinger av jern, pH og suspendert stoff, jf. vannforskriften vedlegg V. Krav om undersøkelse vil i tillegg omfatte redegjørelse for konsekvenser av utslipp samt ev. endring av tilstand i Vennevann. jf. vannforskriften.

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. Eventuelle kommentarer må sendes til Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder innen to uker etter at denne rapporten er mottatt.

5. Varsel om tvangsmulkt for retting av avvik

Fylkesmannen varsler herved at vi vil fatte vedtak om tvangsmulkt (jf. forurensningsloven § 73) dersom vi ikke har mottatt en skriftlig bekreftelse på at avviket er rettet innen 15. desember 2017. Tvangsmulkten vil påløpe dersom vi ikke har mottatt en bekreftelse på at avvik er rettet innen 4 uker etter at vedtaket om tvangsmulkt ble fattet.

En eventuell tvangsmulkt vil være et engangsbeløp på kr 50 000,-.

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. Eventuelle kommentarer må sendes til Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder innen to uker etter at denne rapporten er mottatt.

6. Varsel om gebyr

Fylkesmannen er pålagt å ta gebyr for inspeksjoner på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnadene for gjennomføringen av inspeksjonen. Vi viser til varsel om vedtak om gebyr 25.9.2017. Vi varslet sats 2. Fylkesmannen har vurdert tidsbruken og kommet til at det riktige er å legge gebyret på sats 1, dvs. kr. 25 000,-.

Hjemmel for et vedtak om sats for inspeksjoner er forurensningsforskriften § 39-7 eller § 39-8. Dere har anledning til å kommentere dette varselet. jf. forvaltningsloven § 16. Eventuelle kommentarer må sendes til Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder innen to uker etter at dette brevet er mottatt.

7. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder (jf. offentleglova).

8. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Det er overoverskridelse av grenseverdier for utslipp til vann og mangelfull oppfølging av miljøkontrollprogrammet.

Avvik fra:

Utslippstillatelse av 10.10.2016, pkt. 3.3. *Grenseverdier i resipientene, Vennevann* og pkt. 10. Utslippskontroll og rapportering til Fylkesmannen
Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 andre ledd pkt. 7

Kommentarer:

Om kravene i tillatelsen og regelverket

Følgende grenseverdier gjelder for Vennevann, jf. tillatelse pkt. 3.3:

<i>Vennevann m/sidebekker</i>				
Stasjoner	Turbiditet Partikler	pH	Jern	Nitrogenforbindelser
Ny stasjon: Utløp Vennevann	4 FNU* 20 mg SS/l*	6-7,5*	500 µg/l*	Total nitrogen; 1075 µg/l* maksverdi: 1775 µg/l TAN (NH ⁴⁺ +NH ₃): 60 µg/l*
Sidebekker 2.21, 2.11,	4 FNU 20 mg SS/l	5-8	900 µg/l	
Sidebekker 2.42, 2.42b	2 FNU 10 mg SS/l	5,1-8	900 µg/l	
<i>Referansebekker</i> 2.32	1 FNU 10 mg SS/l	4,9 – 7	500 µg/l	
Hovedvassdrag: Ny stasjon nedstrøms Vennevann/Våle- vann; Utløpet Sagtjenn, innløp Kvastadkilen	4 FNU* 20 mg SS/l*	6-7,5*	500 µg/l*	Total nitrogen; 1075 µg/l* maksverdi: 1775 µg/l TAN (NH ⁴⁺ +NH ₃): 60 µg/l*

I henhold til utslippstillatelsen må Nye Veier ha et tilstrekkelig prøvetakingsprogram, som også skal fungere som et internkontrollsystem for f.eks. renseanlegg og for å dokumentere at renseanleggene fungerer som tiltenkt. Det skal være system, rutiner og kompetanse for å vurdere resultatene fra prøvetakingen og sørge for gjennomføring av avbøtende tiltak dersom overvåkingen tilsier at grensene overskrides. Videre står det i tillatelsen at renseløsningene må ha nok kapasitet til å håndtere vann ved store nedbørsmengder. Nye veier må selv vurdere tiltak som er tilstrekkelige for å overholde kravene som settes i resipientene.

Ved eventuelle overskridelser må anleggsdriften stanses og det må settes avbøtende tiltak før anlegget kan startes opp igjen, jf. utslippstillatelse side 17, første avsnitt. Dette innebærer at Nye Veier må ha gode internkontrollrutiner som raskt kan avdekke avvik.

Observasjoner under tilsynet

Turbiditet og pH overvåkes kontinuerlig ved flere stasjoner og det tas prøver annenhver uke fra hovedvassdrag og sidebekker samt referansestasjoner. Det er ukentlige møter mellom Nye Veier (byggherre) og AF gruppen (entreprenør).

Det er konstatert overskridelse av grenseverdier i sidebekker og hovedvassdrag som skyldes anleggsarbeid. Det er gjort tiltak i form av f.eks. sedimentasjonsbassenger, siltgardin, infiltrasjon mm.. Til tross for de gjennomførte tiltakene er det fortsatt overskridelse i bl. a. Vennevann-vassdraget. Turbiditetsmålinger i begynnelsen av oktober viser over 130 (NTU=FTU) mens grenseverdien er 4. De ovennevnte tiltakene har ikke fungert og at det er behov for bedre og annen type tiltak for å tilfredsstille utslippstillatelsens vilkår for grenseverdier. Vi viser til kvartalsrapport av 30.8.17 og overvåkingsdata fra Vennevann hvor det fremkommer at overskridelsene i sidebekkene til Vennevann har pågått siden sommeren. Overskridelsene gjelder også jern, nitrogen og ammonium.

Under tilsynet observerte vi at Vennevann var helt brunt og nedslammet. Nye Veier har ikke varslet Fylkesmannen om overskridelse av grenseverdier i Vennevann. I denne sammenheng viser vi til vilkår pkt. 10.3. i tillatelsen som sier at alvorlige avvik i forhold til utslippstillatelsen skal straks meldes til Fylkesmannen.

Vennevann, bilde er tatt av Fylkesmannen den 27.9.2017

Hensikten med miljøkontrollprogrammet er bl.a. at Nye Veier kontrollerer at avbøtende tiltak fungerer og at det er mulig å sette i verk strakstiltak ved f.eks. overskridelse av grenseverdier. Miljøkontrollprogrammet skal i tillegg omfatte rutiner for tolking/vurdering av analyseresultater. Nye Veier sitt kontrollprogram har følgende mangler:

- Det er ikke etablert tilstrekkelig gode rutine for å tolke analyseresultater raskt nok for å sette i verk tiltak som fungerer.
- Samhandling mellom de ulike aktørene (Nye Veier, AF gruppen og Asplan Viak) sikrer ikke tilstrekkelig raske løsninger for utslippsreducerende tiltak.

- Det er ikke etablert rutine og akseptkriterier for ev. stans av anleggsarbeidet ved store overskridelser av grenseverdier.
- Det er ikke tilfredsstillende oppfølging av overskridelser og konklusjoner i kvartalsrapporter.

9. Anmerkninger

Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

10. Andre forhold

Om prosjektet

Utbygging av ny E18 omfatter 23 km firefelts veiutbygging E18 mellom Tvedestrand og Arendal. I tilknytning til den nye veien skal det også bygges 13,7 km lokalveg. Prosjektet omfatter bl.a. 4 tunneler, 23 bruer, 9 underganger og flere massedeponier (de største ved Grenstøl i Tvedestrand og Longum i Arendal). Det er etablert tre verksteder og tre pukkverk i trasén.

Anleggsfasen medfører utslipp fra tunneldriving, anleggsområder og diffus avrenning fra vegfyllinger og oppgravde myrmasser. Det forventes også støy- og støvutslipp under vegbyggingen. De viktigste og mest sårbare resipientene er Storelva, Vennevann, Sagenevassdraget, Langangselva, Mørefjærvassdraget, Songeelva og Barbuvasdraget. Det er kontinuerlig måling av turbiditet, pH og med avledet verdi for suspendert stoff, ledningsevne, temperatur og vannivå ved 14 stasjoner. Det tas prøver fra hovedvassdrag annenhver uke (jern, total nitrogen, TAN, pH, suspendert stoff, turbiditet) og utvidet prøvetaking kvartalvis. For referansebekker og sidebekker analyseres det på jern (Fe), pH, suspendert stoff, turbiditet.

Status

Det pågår sprenging, masseflytting, masseutskifting av myrer, håndtering og mellomagring av masser. Det er bruarbeid ved Mørland- og Røydalen og ved Sagene. Tunneldrift er også i gang ved Fløiheia og det er gjennomslag ved Hesthag og Træfjell tunneler. Det pågår mange ulike aktiviteter i hele traséen samtidig med ca. 600 ansatte per dato. Anleggsaktiviteten vil øke noe fremover.

Værforhold, kraftig nedbør (nivå med 500 års-flom) har påvirket og skapt store utfordringer i flere strekk for anleggsarbeidet. Noen overskridelser av grenseverdier må derfor sees i sammenheng med nedbørsperioder.

Utgraving av myr og store vannmengder i flere områder (f.eks. Kroktjern og ved Longum/Beibi tjern) har forårsaket utslipp av suspendert stoff og jern langt over grenseverdiene. Det er prøvd å sette i verk flere tiltak (sedimentering, naturlig infiltrering).

Renseløsningene virket godt og etter hensikt ved tunneldrift. Det ble benyttet vannrenseanlegg hvor vannet var gjenbrukt i arbeidsprosessen. Det har vært 100 % gjenbruk av vann. Tunnelstein mellomlagres nærheten av tunnelene, med avrenning mot sedimenteringsdam som er første trinn i renseanlegget.

Nye veier og AF gruppen har stor fokus på miljø men det er utfordrende å finne gode og fungerende tiltak for å redusere turbiditet og suspendert stoff i utslippet. Sedimentasjonsbassengene og siltgardiner fungerer ikke etter hensikt i flere områder og det er plassmangel for å etablere tilstrekkelig mange rensetrinn i det regulerte området.

Om oljeutskiller i verksted og vaskehall

Utslipp av oljeholdig avløpsvann fra verksteder og vaskehaller reguleres etter forurensningsforskriften kapittel 15 og kommunen er forurensningsmyndighet. Utslippstillatelsen fra Fylkesmannen regulerer oljeholdig prosessvann kun fra tunnelbygging og fra store anleggsområder/riggområder, jf. pkt. 3. Vi gjør oppmerksom på at kravet om tillatelse gjelder både ved påslipp til avløpsnett og ved direkte utslipp til resipient. Kravet gjelder uansett renseløsning, og gjelder også når oljeholdig avløp går til tett tank.

11. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) §§ 3 og 3a
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Fylkesmannen

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold:

- Informasjon om og tegning over vaskehaller og verksted
- Deklarasjon for farlig avfall
- Risikoanalyse og eksempel på oppfølgingsplan til miljørisikoanalysen
- Resultat etter støvnedfallsmålinger
- Støyprognoser, støyrapporter og oversikt over støymålinger
- Logg for tunnelvann
- Vennevann og Vålevann logger data og kart
- YM prosedyrer for avfall, kjemikalier og fylling/tanking
- Kvartalsrapport, 30.8.2017, Asplan Viak
- Kvartalsrapport, 13.09.2017, Nye Veier

12. Informasjon til virksomheten

Regelverk som det ble informert om:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) §§ 3 og 3a)
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)